

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Циклова комісія з соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з
навчальної роботи

_____ Людмила

ІЛЛЯШЕНКО

«27» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

підготовки фахового молодшого бакалавра
освітньо-професійна програма **СОЦІАЛЬНА РОБОТА**

галузь знань **23 СОЦІАЛЬНА РОБОТА**

спеціальність **231 СОЦІАЛЬНА РОБОТА**

мова навчання: українська

статус дисципліни: обов'язкова

Робоча програма з дисципліни «Історія України» складена на основі освітньо-професійної програми Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота. - “28” серпня 2024 р. – 19 с.

Розробник: **Дмитро КАЗІМІРОВ**
викладач кваліфікаційної категорії спеціаліст

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії соціальної роботи

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

Голова циклової комісії

Дмитро КАЗІМІРОВ

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

Голова методичної ради

Людмила ІЛЛЯШЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 23 Соціальна робота	Обов’язкова
Змістових модулів – 8	Спеціальність : 231 Соціальна робота	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90		2-й (БЗСО)
		Семестр
		4-й (БЗСО)
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача фахової передвищої освіти – 3,2	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції
		22 год.
		Практичні, семінарські, лабораторні заняття
		10 год.
		Самостійна робота
		58 год.
		Вид контролю
		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування у здобувачів фахової передвищої освіти історичного мислення, наукового світогляду, навичок науково-історичного аналізу процесів, подій та фактів, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

Передумови для вивчення дисципліни: до початку вивчення дисципліни здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати загальні знання з базових предметів загальноосвітньої підготовки, основ філософських знань.

Завдання дисципліни: вивчення вітчизняної історії та причинно-наслідкових закономірностей історичного процесу; набуття навичок в здатності оцінювати історичні події, діяльність історичних постатей, культурно-історичні ресурси країни; опанування знаннями процесів становлення державності в Україні, розвитку соціально-економічних та суспільно-політичних процесів; формування мотивації до дослідницької діяльності, розвиток креативних та інноваційних здібностей.

На основі знань здобутих при вивченні дисципліни «Історія України» у здобувачів фахової передвищої освіти формуються наступні **компетентності:**

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Під час вивчення дисципліни здобувачі фахової передвищої освіти мають досягти або вдосконалити наступні програмні результати навчання передбачені освітньо-професійною програмою:

РН-11. Аргументувати шляхи подолання проблем та обирати методи їх розв'язання.

РН-12. Знаходити рішення для покращення соціального добробуту і соціальної безпеки громадян.

У підсумку здобувачі фахової передвищої освіти повинні

знати: сутність основних проблем історії та сучасного буття народу України; основні закони та етапи розвитку людського суспільства; витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах; соціально-економічні, суспільно-політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу; історичні події; зародження та розвиток української державності; процеси розбудови сучасної незалежної української держави; діяльність історичних осіб і політичних партій.

вміти: порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб; оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей; співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами); розрізняти тенденційно подану інформацію; орієнтуватись у науковій періодизації історії України; самостійно добувати історичну інформацію, працювати з першоджерелами, літературою; аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему.

4. Програма навчальної дисципліни
Змістовий модуль 1. Вступ. Найдавніша історія України
Тема 1. Вступ (РН-11, РН-12).

Предмет і завдання курсу історії України. Проблематика й структура курсу. Проблеми періодизації історії України. Історіографія курсу історії України. Концепції історії України. Вплив природно – географічних факторів на розвиток історії України.

Тема 2. Стародавня історія України (РН-11, РН-12).

Українські землі в епоху палеоліту, мезоліту. Родові общини і племена. Розселення первісних людей. Неолітична революція. Мідний вік та епоха бронзи. Пам'ятки трипільської культури. Гіпотези щодо виникнення найдавніших держав на території України. Залізний вік: формування цивілізованого суспільства. Народи Північного Причорномор'я (таври, кіммерійці, скіфи, сармати, готи). Етнокультурні зв'язки скіфів і сарматів із слов'янами. Антична цивілізація Північного Причорномор'я. Східні слов'яни на території України. Розселення східних слов'ян. Війни з Візантією та їх наслідки. Економіка і соціальні відносини східних слов'ян. Передумови утворення держави у східних слов'ян. Археологічні та історико-лінгвістичні джерела про етнічну єдність південної групи східнослов'янських племен. Проукраїнський етнос.

Змістовий модуль 2. Розвиток українських земель в IX-I половині XIVст.

Тема 3. Походження, становлення і розвиток Русі України (Київської держави) (РН-11, РН-12).

Концепції походження держави Київська Русь та її назви. Розширення і зміцнення Київської держави наприкінці IX-X ст. Розквіт Київської Русі наприкінці X- I половині XI ст. Запровадження християнства. Історичне значення християнізації Русі. Політична система. Соціально – економічний розвиток. Зовнішня політика київських князів. Русь і кочівники.

Причини і етапи феодальної роздробленості. Занепад Києва. Тимчасова політична стабілізація суспільства: Володимир Мономах, Мстислав Великий. Занепад Київської Русі з другої половини XI століття. Посилення удільних князівств. Культура Київської Русі. Проблема формування народностей у Руській державі.

Тема 4. Галицько-Волинська держава (РН-11, РН-12).

Політичний, соціальний та економічний розвиток в XII – I половині XIV століть. Правління династії галицьких Ростиславичів, Ярослав Осмомисл. Правління династії галицько-волинських Романовичів. Роман Мстиславич. Данило Галицький. Боротьба галицько-волинських князів з монголо-татарами. Занепад Галицько-Волинського князівства. Галицько-Волинське князівство як одна із форм української державності.

Змістовий модуль 3. Українські землі у другій половині XIV- першій половині XVII ст.

Тема 5. Українські землі в складі іноземних держав (у другій половині XIV – першій половина XVII ст.). Кримське ханство (РН-11, РН-12).

Приєднання українських земель до складу Великого Литовського князівства. Політика великих литовських князів в українських землях. Передумови польсько-литовської інтеграції. Кревська та Городельська унії. Ліквідація удільних князівств. Польська експансія в українські землі наприкінці XIV – в середині XVI ст. Люблінська унія та її наслідки для України. Суспільна організація та соціально-економічні відносини. Магдебурзьке право. Литовські статuti. Православні братства в Україні. Брестська церковна унія: передумови та наслідки. Посилення національно-релігійного гноблення. Культура України в XIV – XVI ст. П.Могила. Роль церкви у збереженні самобутності українського народу. Утворення кримського ханства та його експансія в українські землі.

Тема 6. Виникнення українського козацтва (РН-11, РН-12).

Причини та джерела виникнення козацтва. Створення Запорізької Січі. Д.Вишневецький. Устрій та військово-політична організація Запорізької Січі. Основні етапи розвитку козацької державності. Реєстрове козацьке військо. Піднесення козацтва в другій половині XVI століття. Повстання під проводом К.Косинського і С.Наливайка, Поразка повстань та тимчасовий занепад Запорізької Січі. Боротьба козацтва з турками і татарами. Гетьман П. Сагайдачний. Хотинська війна Козацькі повстання 1620-1630-х ст.. Причини поразки та наслідки повстань. Козацтво, як впливовий чинник міжнародного життя.

Змістовий модуль 4. Розвиток українських земель у середині XVII-XVIII ст.

Тема 7. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. (Українська національна революція) (РН-11, РН-12).

Причини, характер і рушійні сили. Основні концепції періодизації Визвольної війни. Початковий етап війни (1648-1649). Перемоги козацько-селянського війська під Жовтими Водами, Корсунем, Пилявцями. Битва під Зборовом. Зборівський мир. Відновлення української державності. Формування державних інституцій і активізація зовнішньополітичної діяльності уряду Б.Хмельницького. Молдавські походи Хмельницького. Битва під Берестечком і Білоцерківський мир. Битви під Батогом і Жванцем. Зближення України з Московією. Переяславська Рада. Березневі статті Б.Хмельницького 1654 року. Вхід України під протекторат Московії. Завершальний етап Визвольної війни. Воєнні дії 1654-1657 рр. Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики І.Виговського. Гадяцька унія. Битва під Конотопом. Гетьманування Юрія Хмельницького. Поглиблення руйнівних процесів в Українській державі. Історичне значення Визвольної війни українського народу. Оцінка особи Богдана Хмельницького в науковій літературі.

Тема 8. Українські землі наприкінці ХУП – ХУІІІ ст. (РН-11, РН-12).

Політичне життя в Україні в другій половині XVII століття. Спроби об'єднання українських земель. П. Дорошенко, І.Самойлович. Стабілізація політичного життя в Україні в кінці XVIII століття. Гетьман І.Мазепа.. Союз І.Мазепи з Карлом XII. Полтавська битва. Ліквідація Запорізької Січі. Гетьман у вигнанні – П.Орлик. Конституція П. Орлика 1711 року. Обмеження Української автономії в першій

половині XVIII ст. Діяльність Малоросійської колегії. Правління гетьманського уряду (1735-1750). Гетьман К.Розумовський. Ліквідація гетьманату Катериною II. Посилення антиукраїнської політики російського царизму. Ліквідація Запорізької Січі 1775 року і скасування козацької автономії.

Історичне значення Існування Української Гетьманської держави другої половини XVII-XVIII століття.

Становище українських земель під владою Речі Посполитої в кінці XVII-XVIII століттях. Визвольні повстання 1702-1704 рр. С.Палій. Гайдамацькі рухи 1730-1760-х ст. Коліївщина, Рух опришків. О.Довбуш. Занепад та поділи Речі Посполитої. Нове політичне розчленування України Російською та Австрійською імперіями.

Змістовий модуль 5. Українські землі у XIX ст.

Тема 9. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці ХУІІІ – у ХІХ ст. (РН-11, РН-12).

Адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі іноземних держав.

Криза кріпосництва і розвиток капіталістичних відносин. Початок промислового перевороту. Місце України в зовнішній торгівлі Російської імперії.

Загострення соціально-економічних протиріч в Україні. Селянські повстання. У.Кармелюк.

Початковий етап національного відродження. Становлення української інтелігенції. Діяльність декабристів в Україні. Вплив польського повстання 1830-1831 років на національне життя в Україні. Кирило-Мефодіївське братство. Т. Шевченко.

Участь України в зовнішньополітичних акціях Російської імперії (російсько-турецька війна 1806-1812, приєднання Бессарабії до Росії, війна з наполеонівською Францією 1812 року).

Характер політики австрійського уряду щодо українців. Продовження реформ Марії-Терези Йосифом II, їх роль у розвитку національно-культурного життя Галичини та Буковини. Суспільно-політичний рух. «Руська трійця». Буржуазна революція 1848 року. Скасування кріпосного права. Головна Руська Рада.

Загострення соціально-класових протиріч. Селянські повстання. Скасування кріпосного права в Російській імперії. Буржуазні реформи 60-70 років та їх здійснення в Україні. Шляхи розвитку буржуазних відносин у сільському господарстві. Особливості завершальної фази промислового перевороту.

Культурно-просвітницький етап національного руху. Українофіли. В.Антонович. Громадівський рух і посилення репресій з боку царизму. Участь українців у польському повстанні 1863-1864 рр. в Україні, Валуєвський циркуляр. Емський указ. Криза громадівського руху. Діяльність російських народницьких груп в Україні. М.Драгоманов і зародження українського соціалізму. Революційно-демократичний рух. Поширення марксизму. Початок пролетарського руху.

Політико-адміністративний статус західноукраїнських земель. Народовська та москвофільська течії національно-визвольного руху. Криза культурницьких рухів. І.Франко, М.Грушевський. зародження національно-політичного руху в Україні. Поява українських політичних партій. Культура України у ХІХ ст.

Змістовий модуль 6. Українські землі на початку XX ст.

Тема 10. Україна на початку XX ст. Українські землі в роки Першої світової війни (1914-1918 р.р.) (РН-11, РН-12).

Проблеми становлення та консолідації української нації. Процес політизації українського суспільства та визвольного руху. Проблеми становлення та консолідація української нації.

Політичні партії та їх практична діяльність у створенні національної державності.

Розвиток культури на початку XX ст. Освіта. Наука. Видатні вчені. Українська преса та видавництва. Здобутки майстрів літератури та мистецтва. Духовні цінності українців. Церковне життя.

Українські землі в роки Першої світової війни. Україна в геополітичних планах країн Антанти і Троїстого союзу. Ставлення населення і політиків до війни. Формування та бойовий шлях легіону Українських січових стрільців.

Воєнні дії на території України у роки війни. Наслідки Першої світової війни для України.

Поява модерністської течії в українській культурі.

Тема 11. Українська національно-демократична революція (1917—1921 рр.) (РН-11, РН-12).

Лютнева революція в Росії та її вплив на Україну. Причини та початок революції в Україні. Український національний Конгрес. I і II Універсали Центральної Ради. Зміни у політичних настроях, економічному та соціальному становищі населення. Загострення конфлікту Центральної Ради з Тимчасовим урядом Росії.

III Універсал. Проголошення УНР. Всеукраїнський з'їзд Рад. Боротьба більшовиків із УЦР. IV Універсал. Радянська УНР. Війна радянської Росії проти УНР. Мирний договір у Брест-Литовську. Падіння та історичне значення Центральної ради.

Українська держава П. Скоропадського. Внутрішня та зовнішня політика Української Держави.

Утворення Директорії. Відновлення УНР. Отаманщина.

Західноукраїнська народна республіка. Злука УНР і ЗУНР.

Україна в 1919 – 1920 р.р. Радянсько-польська війна та Україна.

Крим в 1917 – 1920 р.р. Українська культура в 1917-1921 р.р.

Змістовий модуль 7. Радянська влада в Україні.

Тема 12. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні. (РН-11, РН-12).

Політика «воєнного комунізму». Україна в умовах нової економічної політики.

Голод 1921—1923 рр. Впровадження непу в Україні. Економічне, соціальне та повсякденне життя населення в роки непу. Утворення СРСР. Статус України.

Політика влади у царині культури. Українізація (коренізація).

Релігійне життя в Україні.

Тема 13. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні. (РН-11, РН-12).

Перехід до форсованої індустріалізації. Директивне господарювання. Хлібозаготівельні кризи 1927—1929 рр. Перехід до суцільної колективізації. Розкуркулення. Доля приватних сільських господарів та їхніх господарств. Зміни у житті, побуті й психології селян. Голодомор 1932—1933 рр. в Україні. «Закон про п'ять колосків». Хлібозаготівлі та їх суть. Масштаби та наслідки Голодомору. Демографічні втрати. Закон України «Про Голодомор 1932—1933 рр. в Україні». Становище у галузі освіти. Досягнення науки та гальмівні чинники її розвитку. Література і мистецтво. «Розстріляне відродження». Політика держави щодо церкви та її наслідки. Ліквідація УАПЦ.

Тема 14. Західноукраїнські землі в 20 – 30 роки ХХ ст. (РН-11, РН-12).

Правовий статус Східної Галичини та українських північно-західних земель у складі Польщі. Осадництво. Промисловість і сільське господарство. Українська кооперація. Економічне і соціальне становище населення. Політична ситуація. «Пацифікація». Розгортання українського націоналістичного руху. Утворення Української військової організації та Організації українських націоналістів. Українські політичні партії. Культурне життя. Українські землі у складі Румунії. Економічне і соціальне становище українського населення. Діяльність українських політичних партій і рухів. Культурне життя. Становище Закарпаття у складі Чехословаччини. Економічне, соціальне та культурне життя. Течії у громадсько-політичному житті українців: русофільство, русинство, українофільство. Карпатська Україна. «Карпатська Січ». А. Волошин.

Тема 15. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945рр.). Повоєнна відбудова України (1945р. та середина 50-х років) (РН-11, РН-12).

Україна в геополітичних планах СРСР і Німеччини. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Вступ Червоної армії на територію Західної України. Радянська західних областей України. Депортації. Становище в Україні в 1939 — у першій половині 1941 р. Напад Німеччини на Радянський Союз. . Початок Великої Вітчизняної війни. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи та евакуація. Військові події 1941—1942 рр. Окупація України. Колабораціонізм. Нацистський «новий порядок». Життя населення України в умовах окупації. Колабораціонізм. Концтабори та масове знищення людей. Голокост. Остарбайтери. Життя в евакуації. Рух Опору та його течії. Розгортання радянського партизанського руху. Утворення УПА. Початок визволення України. Бої на Лівобережжі. Звільнення Києва. Звільнення Правобережної та Південної України. Примусове виселення з Криму в східні регіони СРСР татар, греків, вірмен. Завершення вигнання окупантів з України. Внесок українського народу у перемогу у Великій вітчизняній війні. Становище в західних областях. Завершення Великої Вітчизняної війни. Героїзм українського народу. Ціна перемоги. Культура в роки війни. Адміністративно-територіальні зміни. Україна в ООН та міжнародних організаціях. Відбудовчі процеси у господарстві. Голод 1946—1947 рр. Зміни в житті та побуті населення.

Відновлення політики радянзації в західних областях України. Придушення визвольного руху 1944—1954 рр.

Операція «Вісла».

Особливості суспільно-політичного життя. Освіта. Наука. Література і мистецтво.

Тема 16. Україна в умовах політичної, економічної лібералізації суспільства (1953-1964р.р.). Загострення кризи радянської системи (середина 60-х,початок 80-х років XX ст.). (РН-11, РН-12).

Внутрішньополітичне становище України у середині 50-х рр. Стан промисловості та сільського господарства. Соціальне та економічне життя населення. Вхідження Кримської області до складу УРСР.

XX з'їзд КПРС і початок лібералізації. Реабілітація жертв сталінських репресій. Ставлення в суспільстві до діяльності М. Хрущова. Загострення боротьби серед вищого партійного керівництва України. Вхідження Кримської області до складу УРСР.

Зміни в управлінні господарством. Розвиток промисловості. Аграрна політика у другій половині 50-х — першій половині 60-х ст. XX ст. Нові явища у соціальній сфері. Зрушення у повсякденному житті населення.

Науково-технічна революція. Реформи освіти. Здобутки науки. Посилення русифікації. «Відлига» в українській літературі та у мистецтві. «Шістдесятництво» в українській культурі.

Зародження дисидентського руху в Україні та його особливості. Релігійна політика. Політико – ідеологічна криза системи. Жовтневий пленум 1964 року. Та його рішення. Згорання демократичних процесів. Неосталінізм. Посилення централізованої командно – адміністративної системи управління і обмеження суверенітету республіки. Діяльність в Україні П.Шелеста і зміщення його з посади першого секретаря ЦК КП(б) України. Діяльність В.Щербицького. Русифікація.

Спроби реформування економіки в другій половині 60-х років XX ст.. Посилення бюрократичного централізму. Економічне становище УРСР у 70-х — на початку 80-х років XX ст. Зміни в соціальній та національній структурі населення.

Освіта. Здобутки і проблеми науки. Розвиток літератури. Форми діяльності дисидентів, їх політичні вимоги та боротьба за національне визволення. Суперечливі тенденції в розвитку українського мистецтва.

Активізація опозиційного руху в другій половині 60 - на початку 70-х років XX ст. Форми діяльності дисидентів, їхні політичні вимоги, боротьба за національне визволення.

Тема 17. Розпад Радянського союзу. Відновлення незалежності України (1985 –1991р.). (РН-11, РН-12).

Перебудова та її особливості в Україні. Чорнобильська катастрофа.

Гласність лібералізація. Пожвавлення громадської активності. Формування багатопартійної системи. Формування національних громадських організацій і об'єднань

Стан економіки. Рівень життя населення. Розгортання страйкового руху.

Релігійне відродження.

Вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Загострення політичного протистояння. Спроба державного перевороту в СРСР. Наслідки перебудови для України.

**Тема 18. Становлення і розвиток України як незалежної держави.
(РН-11, РН-12).**

Проголошення незалежності України, Референдум 1 грудня 1991 р. і вибори Президента України. Розпад СРСР і створення СНД.

Державотворчі процеси: особливості розбудови законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні. Участь населення у державотворчих процесах. Прийняття Конституції України (1996 р.). Становлення інституту президентства в Україні.

Стан господарства після розпаду СРСР. Спроби реформування економіки. Роздержавлення, приватизація та фінансова система України. Соціальне та економічне становище населення. Еміграція.

Основні тенденції розвитку економіки в другій половині 90-х років. Пошуки шляхів стабілізації на початку XXI ст. Здійснення аграрної реформи. Включення населення у ринкові відносини. Кроки до інтеграції української економіки у європейський та світовий економічний простір. Помаранчева революція. Революція гідності. Анексія Криму. Війна Росії проти України.

Демографічні зміни. Соціальна диференціація суспільства. Міжнаціональні відносини. Основні принципи зовнішньої політики незалежної України. Ядерне роззброєння. Україна в міжнародних організаціях. Пошуки зовнішньополітичних орієнтирів наприкінці XX — на початку XXI ст.

Основні чинники та особливості розвитку культури в Україні. Модернізація національної системи освіти. Основні тенденції розвитку науки. Здобутки української літератури і мистецтва. Фізична культура, спорт. Досягнення і проблеми української культури на початку XXI ст.

Стан навколишнього середовища та проблеми охорони довкілля. Подолання наслідків Чорнобильської катастрофи. Міжнародне співробітництво у сфері охорони довкілля. Екологічні проблеми початку XXI ст. Основні чинники та особливості релігійного життя України в умовах незалежності. Взаємовідносини державної влади та релігійних конфесій.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		л	п/с		с.р.
Змістовий модуль 1. Вступ. Найдавніша історія України					
1. Вступ	2				2
2. Стародавня історія України	2				2
Разом за змістовим модулем 1:	4				
Змістовий модуль 2. Розвиток українських земель в IX-I половині XIVст.					
3. Походження, становлення і розвиток Русі України (Київської держави)	8	2	2		4
4. Галицько-Волинська держава	2				2
Разом за змістовим модулем 2:	10				
Змістовий модуль 3. Українські землі у XIV-I половині XVII ст.					
5. Українські землі в складі іноземних держав (у другій половині XIV - першій половині XVII ст.). Кримське ханство.	8	2	2		4
6. Розвиток козацтва в Україні.	4				4
Разом за змістовим модулем3:	12				
Змістовий модуль 4. Розвиток українських земель у середині XVII-XVIIIст.					
7. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. (Українська національна революція).	4	2			2
8. Українські землі наприкінці ХУІІ – ХУІІІ ст.	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем4 :	12				
Змістовий модуль 5. Українські землі у XIX ст.					
9. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці ХУІІІ – у XIX ст.	4				4
Разом за змістовим модулем 5:	4				
Змістовий модуль 6. Українські землі на початку ХХІ ст.					
10. Україна на початку ХХ ст. Українські землі в роки Першої світової війни (1914-1918 р.р.)	4				4
11. Українська національно-демократична революція (1917-1921 р.р.)	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 6:	12				
Змістовий модуль 7. Радянська влада в Україні					
12. Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні.	2				2
13. Утвердження більшовицького тоталітарного режиму в Україні .	6	4			2
14. Західноукраїнські землі в 20 – 30 роки ХХ ст.	4				4

15. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945рр.). Повоєнна відбудова України (1945р. - середина 50-х років).	8	4			4
16. Україна в умовах політичної, економічної лібералізації суспільства (1953—1964рр.). Загострення кризи радянської системи (середина 60-х, початок 80-х років ХХ ст.).	4				4
Разом за змістовим модулем 7:	24				
Змістовий модуль 8. Розпад Радянського союзу і відродження незалежності України					
17. Розпад Радянського союзу. Відновлення незалежності України (1985—1991р.).	4	2			2
18. Становлення і розвиток України як незалежної держави.	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 8:	12				
Разом :	90	22	10		58

7.Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Київська Русь – Україна: походження, становлення і розвиток Давньоруської держави.	2
2	Українські землі у складі іноземних держав у другій половині XIV – першій половині XVII ст.	2
3	Соціально-економічний та політичний розвиток України в середині XVII – XVIII ст.	2
4	Боротьба за відновлення державності України в 1917 – 1921 роках.	2
5	Незалежна українська держава : становлення і розвиток.	2
	Разом :	10

8.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу “Історія України”.	2
2	Стародавня історія України.	2
3	Монгольська навала і встановлення золотоординського іга.	2
4	Соціально-економічний та культурний розвиток Русі.	2
5	Галицько-Волинська держава.	2
6	Кримське ханство.	2
7	Культура України у XIV – XVI ст.	2
8	Виникнення українського козацтва. Козацтво, як впливовий чинник внутрішньополітичного та міжнародного життя	4
9	Козацька Україна наприкінці 50-х 70-х років XVII ст.	2
10	Правобережна Україна наприкінці XVII- XVIII ст.	2
11	Культура України наприкінці XVII- XVIII ст.	2

12	Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці ХУІІІ – ХІХ ст.	4
13	Україна на початку ХХ ст. Українські землі в роки Першої світової війни (1914-1918 р.р.).	4
14	Українська держава. П.Скоропадський.	2
15	Західноукраїнська народна республіка .	2
16	Встановлення комуністичного тоталітарного режиму в Україні. Українська СРР в роки нової економічної політики.	2
17	Культурне будівництво у 20 -30 р.р. ХХ ст.	2
18	Українські землі в складі Польщі, Румунії та Чехословаччини в 20-30 р.р. ХХ ст.	4
19	Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни.	2
20	Повоєнна відбудова і розвиток України (1945р. - середина 50-х років).	2
21	Дисидентський рух в Україні в 60-80 р.р. ХХ ст.	2
22	Аварія на Чорнобильській АЕС.	2
23	Етапи перебудови та її наслідки для України.	2
24	Основні тенденції розвитку сучасної української культури.	4
	Разом :	58

9. Перелік питань до заліку.

1. Розкрийте проблеми періодизації історії України; проаналізуйте історичні джерела та історіографію.
2. Дайте характеристику розвитку первісної епохи на території України.
3. Визначте значення Трипільської культури в українській історії.
4. В чому особливість історичної долі Півдня України ?
5. Прослідкуйте історію походження, розселення та розвиток державності у східних слов'ян.
6. Порівняйте теорії походження Київської Русі. Яка з цих теорій здається вам більш аргументованою? Поясніть, чому?
7. Охарактеризуйте періоди у політичній історії Київської Русі.
8. Визначте історичне значення Київської Русі.
9. Прослідкуйте історію створення Галицько-Волинського князівства; охарактеризуйте роль Д. Галицького в історії Галицько-Волинської держави.
10. Визначте історичне значення Галицько-Волинського князівства.
11. Проаналізуйте історичні передумови утворення держави на Русі.
12. Проаналізуйте особливості політики великих київських князів.
13. Прослідкуйте еволюцію політичного устрою Київської Русі.
14. Як в історичній науці розглядається питання про роль монгольського нашествия та золотоординського іґа в слов'янській історії.
15. Поясніть походження та визначення суті національного символу - тризуба.
16. Прослідкуйте основні етапи польсько-литовської інтеграції.
17. Розкрийте причини, суть та наслідки розчленування українських земель в ХІV ст.
18. Проаналізуйте особливості перебування українських земель у складі Великого князівства Литовського.
19. Порівняйте становище українських земель в складі Великого князівства

Литовського та Речі Посполитої.

20. Визначте історичне значення та розкрийте проблему спадщини Київської Русі.
21. Яку роль в історії українських земель відіграла Люблінська унія?
22. Визначте передумови та наслідки для України Брестської Церковної Унії.
23. Визначте характер та наслідки політики гетьмана П. Конашевича-Сагайдачного щодо польського уряду.
24. Проаналізуйте соціально-економічні та політичні передумови виникнення українського козацтва.
25. Дайте характеристику суспільно - політичній організації та етнічному складу українського козацтва.
26. Розкрийте причини, історичне значення та наслідки козацько-селянських повстань кінця XVI-20-30х рр.
27. Визначте причини, характер і рушійні сили національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст.
28. Проаналізуйте хід національно-визвольної війни (1648-1676р.р.)
29. Порівняйте умови Зборівського та Білоцерківського договорів.
30. Проаналізуйте процес формування державних інституцій та розвиток зовнішньо-політичної діяльності уряду Б.Хмельницького в ході Визвольної війни.
31. Дайте оцінку Переяславському договору 1654 року.
32. Дайте оцінку діяльності Б. Хмельницького.
33. Проаналізуйте причини та наслідки громадянської війни та поділу козацької України на два гетьманства.
34. Доведіть, що українська держава доби Б.Хмельницького сформувалась на двох принципових засадах: демократії та авторитаризму.
35. Дайте історичну оцінку діяльності І. Мазепи.
36. Доведіть колоніальний характер політики Російської імперії щодо України у XVIII ст.
37. Визначте причини поразки та історичне значення Української національно-визвольної війни 1648-1676 рр.
38. Розкрийте причини та наслідки шведсько-українського союзу 1708 р.
39. Проаналізуйте причини, процес обмеження та ліквідації російським царизмом автономії України у ХУІІІ ст.
40. Порівняйте становище Правобережної і Лівобережної України у ХУІІІ ст.
41. Визначте історичне значення існування Української Гетьманської держави другої половини ХУІІ-ХУІІІ ст.
42. Прослідкуйте розвиток антифеодального визвольного руху в Правобережній Україні в ХУІІІ ст.
43. Проаналізуйте соціально-економічний і політичний розвиток українських земель у складі російської імперії у ХІХ ст.
44. Доведіть, що політика російської влади в Україні в ХІХ ст. мала імперський русифікаторський характер.
45. Прослідкуйте процес національного відродження в Україні у ХІХ ст.
46. Доведіть що Перша світова війна мала братовбивчий характер для українців.
47. Визначте місце України в геополітичних планах країн Антанти і Троїстого союзу у Першій світовій війні.
48. Проаналізуйте причини, характер, періодизацію та історичне значення

революції в Україні (1917-1921 рр.).

49. Проаналізувати еволюцію політики Центральної Ради.
50. Українська держава П. Скоропадського: досягнення і прорахунки.
51. Визначити позитивні і негативні аспекти політики Директорії.
52. Прослідкувати процес встановлення радянської влади в Україні.
53. Проаналізувати процес формування тоталітарного режиму в СРСР.
54. Довести: політика радянської влади в Україні і 30-ті р. XX ст. була спрямована на геноцид українського народу.
55. Проаналізувати розвиток західноукраїнських земель в 1921-1939 рр.
56. Визначити характер нацистського окупаційного режиму в Україні.
57. Проаналізувати рух опору та його течії в Україні в роки Другої світової війни.
58. Порівняти політику радянської влади в Україні в умовах лібералізації та кризи радянської системи.
59. Визначити причини розпаду радянського Союзу та прослідкувати процес становлення незалежної української держави.
60. Проаналізувати основні тенденції внутрішньої та зовнішньої політики України в умовах незалежності.

10. Методи навчання

- 1.Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, бесіда, пояснення, розповідь, діалог), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (письмові та усні вправи).
- 2.Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальна дискусія, створення ситуації у процесі викладання, опора на життєвий досвід здобувача освіти.
- 3.Методи контролю і самоконтролю у навчанні: усний, письмовий, тестовий.

11.Засоби діагностики результатів навчання

Поточний:

- усний контроль (фронтальне, групове, індивідуальне, комбіноване, репродуктивне, творче);
- письмовий контроль (контрольна робота, диктант);
- тестовий контроль (тести відкритої форми, тести закритої форми, тест-відповідність);
- самоконтроль.

Підсумковий контроль: залік.

Задля

реалізації принципу диференціації та індивідуалізації навчання контроль проводиться з використанням різнорівневих завдань.

12.Критерії оцінювання результатів навчання

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти застосовується 12-бальна шкала.

За 12-бальною шкалою оцінюються навчальні досягнення здобувачів фахової передвищої освіти:

- що навчаються на I-II курсах на основі базової загальної середньої освіти;
- що навчаються на II курсі за скороченим терміном навчання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти на базі БСО.

I. Початковий рівень

1 бал - здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються здобувачем освіти окремими словами чи реченнями.

2 бали - здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.

3 бали - здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

II. Середній рівень

4 бали - здобувач освіти володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.

5 балів - здобувач освіти володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину.

6 балів - здобувач освіти може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки.

III. Достатній рівень

7 балів - здобувач освіти здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень.

8 балів - здобувач освіти вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.

9 балів - здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

IV. Високий рівень

10 балів - здобувач освіти виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем.

11 балів - здобувач освіти вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості

відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності. Використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях.

12 балів - здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

13.Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни “Історія України” для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми Економіка, /Укл.: Ольга Молчаненко.- Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка», 2023 р .– 22 с.
2. Методичні вказівки до самостійної роботи здобувачів освіти з дисципліни “Історія України” для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми Економіка. /Укл.: Ольга Молчаненко, Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка», 2023 р . - 16 с.
3. Пакет завдань для поточного оцінювання результатів навчання здобувачів фахової перед вищої освіти освітньо-професійної програми Економіка, / Укл.: Ольга Молчаненко Чернігів: ВСП «ФКЕТ НУ «Чернігівська політехніка», 2023 р.

14. Рекомендована література

Базова

1. Бойко О.Д. Історія України. Київ: Ліра-К, 2018. 720 с.- Режим доступу: <https://uahistory.co/pidruchniki/ukraine-history-boyko-7-edition-2018/>
2. Борисенко В.Й. Курс української історії: навч.посіб. Київ: Либідь, 2017. 616 с. - Режим доступу: https://chtyvo.org.ua/authors/Borysenko_Volodymyr/Kurs_ukrainskoi_istorii_Z_naidavni_shykh_chasiv_do_XX_stolittia/
- 3.Історія України:підручник/В.А.Качкан,В.М.Левандовський,О.Б.Величко та ін.;за ред.В.А.Качкана.2-е вид.-К.,:ВСВ„ Медицина", 2018.-360с. – Режим доступу: <https://archive.org/details/kultura01>
4. Мельник А.І. Історія України: навч.посіб. Київ: Патрик, 2018. 104с.
6. Світлична В.В. Історія України: навч.посіб.Київ: Патрик, 2019. 404 с. - <https://www.calameo.com/books/00435432042fb04952917>
7. Татарчук І.В. Історія України: навч.посіб. Київ: Ліра-К, 2019. 188с.

Допоміжна

- 1.Історія України з найдавніших часів до початку ХХІ ст. : збірник. документів і матеріалів / упоряд. : С. В. Алексеев, Н. Л. Стешенко. – Краматорськ : ДДМА, 2017. – 204 с. – Режим доступу: <http://www.dgma.donetsk.ua/metod/filosof>
2. Борисова О. Історія української державності: підручник.Київ: Ліра-К, 2018. 344с. - Режим доступу: http://library.kpi.kharkov.ua/files/new_postupleniya/iukrd1.pdf
3. Вербицька П. Історія України: суспільство, культура, державність: навч.посіб. Київ: Ліра-К, 2019. –268 с. - Режим доступу: <https://catalog.lounb.org.ua/bib/413363>
4. Голубець М. Велика історія України: у 2 т. Т.1. Київ: Ліра-К, 2019. 352 с.
5. Голубець М. Велика історія України: у 2 т. Т.2. Київ: Ліра-К, 2019. 400 с.
6. Грушевський М. Історія України-Руси: у 11 т. 12 кн. Київ: Либідь, 1991-1998.
7. Зінкевич Р.Д. Історія України: навч.посіб. Львів: Бескид Біт, 2005. 368с.

8. Комаринська З.М. Історія України: навч. посіб. Київ: Патрик, 2019. 456 с.
9. Полонська-Василенко Н. Історія України: у 2-х томах. Київ, Либідь, 2002. т.1 – 672с., т.2 – 608 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://history.org.ua/>
2. <http://litopys.org.ua/> <http://litopys.kiev.ua/>
3. <http://exlibris.org.ua/> <http://www.ukrexlibris.com/>
4. http://geocities.com/ua_ukraine/ukrainerus.html
5. <http://cossackdom.com/>